

Előfizetési ár:

Postán küldve
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—
 Egy szám 10 fill.

ELLENZÉK

POLITIKAI NAPILAP

Előfizetési ár:

Házhoz kordva:
 Egész évre 32.—
 Fél „ 16.—
 Negyed „ 8.—
 Egy hóra 3.—
 Egy szám 10 fill.

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz., em.

Alapította: Bartha Miklós.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák F.-utca 35. Telefon 9.

Az oláh betörés által okozott károkat

meg kell téríteni, vagy legalább is kárpótolni. Ez Ugron Gábor határozati javaslatának a veleje, amelyet a képviselőházban tett. A határozati javaslatot Ugron a többiek közt a következőleg indokolta meg:

A kártalanítás kimondása véleményem szerint nemzeti s egyszersmind emberi kötelesség. Nemzeti kötelesség, mert Magyarország erdélyi része a háboru terheiből ép úgy kivette a maga részét, mint bármely más vidék. Mindnyájan fizetjük az adót, fizettünk milliárdokat a hadsereg fentartására, hogy nemzeti integritásunk megvédéséért, fizetjük a véradót, hiszen általános a védkötelezettség, egyformán hullottak el fiaink a harcmezőn, súlyosnál súlyosabb áldozatokat hoztunk és ezért nem vár Erdélyben senki kárpótlást, hiszen ragyog a szeme és dagad a keble minden erdélyi embernek, ha Erdély történelmi multjára tekint, ragyog a szeme s dagad a keble, ha arra a pillanatra gondol, amikor erős és büszke férfijobbot nyujtva Magyarországnak, kimondotta az uniót. De ezzel szemben könnyelt szemekkel, megingott lelki egyensúllyal, megbomlott idegrendszerrel, összeszorított ajakkal és ökölbesorított kézzel állott Erdély népe még nem is olyan régen, ideát Magyarországon megfosztva vagyonától, otthonától, családjától, gyermekétől, asszonyától, távol szülőföldjétől, apái sírjától, itt állott kirabolva, koldusbotra jutva az országutak szélén és könnyein keresztül, azok fátyolán át a boros, vérpiros láthatárt figyelve, nézett kelet felé, gondolatai átszálltak a Királyhágón, emlékei elsuhanak a havasok felett, lelke ott szárnyalt a Retyezát, a Rika, a Hargitta orma körül és kétségbeesve kellett meggudnia, hogy mindene elveszett, hogy ezeréves birtokán az oláh az ur.

Ezekért a szenvedésekért, melyeket egyedül mi viseltünk, ezekért az elpusztult falvakért és városokért, az elvesztett vagyonért és termésért, amelyet csak mi veszítettünk el, emberi gondatlanság, fejtelenség, felületesség miatt, ezért az országrészért, mely ami szűkebb hazánk, melyet azok alkudtak el, akiknek az a vagyon, az a termés csak eszköze a Etappe-nak, akiknek ami szülőföldünk csak harctér és ami drága néplünk csak sorozási vagy evakulási anyag, ezekért követelem én a kárpótlást és nem azokért az áldozatokért, amelyeket mindnyájan meghoztunk. Ez az a kárpótlás, amelyre az unió kimondásakor egymásnak nyujtott erős férfias kézzel kötelezte magát az egész ország, ez az a kárpótlás, amely nemzeti kötelesség, a nemzeti becsület kérdése.

De emberi kötelesség is. Mert aki látta a napfényben dolgozni a mi fajtánk asszo-

nyát, megfeszített izmokkal serénykedni gyermekét és öregét — mert úgy gondolták, hogy ezzel is szolgálják a nehéz időkben hazájukat, — aki látta az Isten áldását ezen a munkán, a gazdag és bő termést, aki látta a havasokon legelő gulyát, aki látta azt a csendes és szent munkát, melynek nyugalmát a mi Kárpátjaink adták meg, ez az acélgürtlű, meg ez a szép ígélet, hogy ezeket a Kárpátokat védeni fogják a székely fiak, világok harcának legendás hősei, derék székely anyák szívének büszkeségei, és ki látta egyszerre ezt az egész világot összemlani, aki látta az égő házak és kazalak tűzből féljg meztelenül futkosókat, mint keresi egymást anya, testvér és gyermek, aki látta a fejszét ragadott székely anyát és látta a legyilkolt, darabokra vagdalt lakosságot, aki látta a menekülő népet, látta a gyengét, az ártatlant künn a mezőn megfosztva mindenétől és mindenkitől, kit szeretett, kihez

ragaszkodott, aki látta százezer számra vándorolni ezt a régi büszke népet, amint alalmazni kér, látta összetorlódni az ország útján, aki látta koldusbotra jutni évszázadok keserves munkája után, aki látta, hogyan fogy el az élelem azon a vidéken, ahol éppen összetorlódottak, és hogyan lép fel az éhség és az ezzel járó minden újabb szenvedés, aki látta a menekülő vonatokról tucat számra leszedett éhenhalált halt gyermekeket, aki látta a marhák kocsijaiban és a sinek mentén kirakott anyákat szülni, gyermekeket a világra hozni, újabb áldozatul az emberi nyomornak és szenvedésnek, az, akárhogy fordult is azóta a hadiszerencse, ha nem leiketlen, ha nem embernek nem is nevezhető vadállat, nem zárkozhatik azelőtt, hogy ezeket a kinokat, ezeket a szenvedéseket, ezt a fájdalmat, ezt a nyomoruságot kárpótolja amennyire lehet. Ez emberi kötelesség.

Gyergyó-hegységben visszavertük az oláhokat

Közeledünk Buzeu felé. — Nyomjuk mindenütt vissza az oláhokat. — Ujra 4000 foglyot ejtettünk. — Csend Macedóniában. — Az olasz és a francia fronton nem történt semmi jelentősebb esemény.

A legújabb harctéri eseményekről a hivatalos jelentések a következőket tudatják:

Az ellenség, mely orosz lovassággal megerősítve erősen megmaradt Jalomita mentén, újra szembeszállt velünk. Ismét teljes visszavonulásban van északkelet felé. A dunai és a 9-ik hadsereg az egész arcvonalon követik az ellenséget. A Buzeu felé vezető műút mentén jelentékeny tért nyertünk és itt a hegységben újra több, mint 4000 foglyot ejtettünk.

Az Erdős-Kárpátokban járőreink sok-

szor sikeres harcokat vívtak. Erdély kelet arcvonalán német és osztrák-magyar csapatok a Gyergyó-hegységben és a Trotusulvölgy két oldalán tegnap is visszaverték az oroszok támadásait. A hátráló ellenségnek utánnyomult. Felderítő osztagaink megállapították, hogy az ellenség jelentékeny veszteségeket szenvedett. Foglyokkal tértek vissza.

Macedóniában az ellenségnek az utóbbi napokban szenvedett vereségek után a Cserna-Struma mentén és a tenger melléken csend uralkodott.

A békéért

Berlinből jelentik tegnapi kelettel: A német birodalmi ülésnek mára való összehívása rendkívül meglepte nemcsak a polgári lakosságot, hanem a politikai köröket is, különösen amidőn nyilvánosságra került, hogy a kancellár nemcsak a romániai katonai helyzetről fog nyilatkozni, hanem fontos politikai közléseket is tesz. A „Voessische Zeitung“ a következőket mondja: A birodalmi kancellár már csak azért sem szorítkozhatik bejelentett

nagy beszédjében a katonai helyzet ismeretetésére, mert hétfőre bizalmas értekezletre hívta össze a német szövetséges államok vezető minisztereit. A „Berliner Tagblatt“ azt írja, hogy nem lehet szó a Romániával való különbékéről. A birodalmi kancellár, aki Lajos bajor királylyal és Zimmermann külügyi államtitkárral a német főhadiszálláson időzött a császárnál, onnan táviratilag értesítette Kaempf dr. birodalmi gyűlési elnököt szándékairól.

Franciaország csőbje

A francia kamara titkos ülésézése után az első nyilvános gyűlésen Briandnak a kamara százhatvan ellenzéki vótum ellenében bizalmat szavazott. Briand megkapta ugyan az annyira kívánt bizalmi nyilatkozatot, azonban ellenzék hirtelen megnövekedése mutatta, hogy Franciaországban mind nagyobb azoknak a száma, akik a végnélküli háborút ellenzik. Az ellenzéki szavazók

között, mint a most érkezett tudósítások jelentik, volt Delcassé is, aki a háboru kitörésekor a köztársaságnak külügyminisztere volt s a köztársasági párt igen számos tagja. A bizalmi szavazatot nagyon viharos felszólalások előzték meg és kijelentették, hogy a háboru ugy diplomáciailag, mint gazdaságilag csődöt jelent Franciaországra nézve.

Andrássy Gyula gróf a békeajánlatról

A Magyar Hírlap egyik munkatársa kérdést intézett Andrássy Gyula grófhhoz, hogy mi a véleménye a központi hatalmak békeajánlatáról. Andrássy Gyula gróf a feltejt kérdésre a következőket válaszolta:

— Nagy örömmel üdvözlöm e helyes elhatározást. Persze nem lehet tudni, hogy el fog-e vezetni ahhoz a célhoz, amelyet kívánunk. Bizonyára nem szabad sietni az optimizmussal. Kétségtelen, vagy legalább is úgy látszik, hogy az entente kormányai még nem akarják a békét. De bizom abban, hogy ilyen nyílt és erőteljes nyilatkozat hatni fog ez országokban a közvéleményre, hol nem kétkem, hogy sok a jó hazafi és tisztességes ember, ki ha látja és tudja, hogy a vérengzésnek végét lehet vetni, anélkül, hogy ez veszélyeztetné érdekeit a táborokban szövetekezett nagyhatalmaknak, nem fogja tovább akarnia a kockajáték folytatását, mely már eddig is ellentük dől el s minél tovább tart, annál inkább egészen ellentük dőlhet el.

— Am még ha nem is érne most el sikert ez a helyes s minden érző ember számára örvendetes kezdeményezés, két nagy előnye akkor is lesz. Az egyik az, hogy most már az egész világ látni fogja, hogy minden tovább ontandó csepp véreért a felelősség ellenségeinket terheli. A második, hogy ekkor minálunk még nagyobb lesz a lelkesedés, az összetartás és a harci kedv.

Házi- és kisiparunk érdekei

Kolozsvár, dec. 14.

A „Magyar Védő-Egyesület“ folyóirata az „Iparvédelem“ utóbbi megjelent (dec. 1.) számából olvastuk Dobiecki Sándornak a „Háziipar és kisiparunk felkarolásának szükségése“ címen megjelent igazán tanulságos és megszívlelendő közleményét.

Dobiecki, mint a M. V. E. lelkes ügyvivője, valóságos csodát művel, hogy háborus közéletünkben az iparvédelem zászlóját tudja lobogtatni. Az Ő közleményének olvasása közben érezzük, hogy mennyire szükséges különösen a háziipar felkarolása, melynek fejlesztése tisztességes kenyérkeresetet biztosít s népünket a szorgalmas kézimunkára szoktatja és erkölcsében műveli.

A háziipari cikkek fejlesztése és értékesítése érdekében, midőn követésre méltó példáját ajánlja Dobiecki a temesvári testvéregyesületnek működését, nem zárkoztunk el attól, hogy a kolozsvári nők által létesített „Erdélyrészi Háziipari Szövetség“ működésére is rá ne mutassunk.

Ez a mi egyetlen kulturintézményünk, mely a háborus közéletben is szakadatlanul ténykedett és oly példás jelét adta életrevalóságának, hogy igazán megérdemelte az állam és a „Magyar Védő-Egyesület“ anyagi támogatását is.

És azt a sikert, azt a rendszeres ügykezelést, melyet a munkaműhelyével összekötött nyílt üzletében végez, teljes elismerést érdemel.

Aki betekintette ezen intézmény évi beszámolóit, csak az tudja elbírálni csodás értékforgalmát.

Az „Erdélyrészi Háziipari Szövetség“ céltudatos működését ajánljuk a háziipart oly lelkesen védő Dobiecki képviselő ur figyelmébe és kérjük egy legközelebbi átutazása alkalmával tekintse meg a „kolozsvári asszonyok“ háziipar telepét, különösen most már a karácsonyi ünnepekre megnyitott vásári kiállítását.

Ez a karácsonyi vásárkiállítás az Unió-utca 12 szám alatti üzlethelyiségben van elhelyezve s már az első tekintetre kellemes benyomást tesz a szemlélőre és mindjárt azt a kívánságot kelti fel, hogy a sok szép házi és kézi iparcikk miért nem szemlélhető nagyobb terrenumon?

Az izlésesen kirakott tárgyakban szemlélhető: szebbnél-szebb paraszti himzések, melyek mind ősrégi motívumok után készültek. Ugy vastag fodorvászon függönyöknek, terítőknék, mint pokhálószerű lenge szöveteken bluzóknak, gyermekruháknak a legbámulatosabb józálással vannak feldolgozva.

És mindezek a kiválóan hasznos s a „Fényűzés Elleni Liga“ szellemében készült egyszerű és izléses háziipari cikkek a mai drágasági viszonyokhoz képest nagyon is olcsók!

Harmath Domokos.

Az oláh olajforrások

A Daily Mail jelenti: Északnyugatra a román fővárostól a németek elérték az olajforrások centrumát. Ezeknek a meghódítása rájuk nézve elsőrendű fontossága, mert tavaly az oroszok, amidőn visszavonultak, majdnem teljesen elpusztították a galíciai olajforrásokat. A romániai olajtartalék körülbelül másfélmillió tonna.

A képviselőházban tegnap az indemnitást elfogadta a többség és Tisza reflektált Ugron Gábor határozati javaslatára. Persze Tisza erősen szépitette a saját érdekében az erdélyi oláh betörést és azt igyekezett mindenáron kimutatni, hogy Ugron tulzottan sötét színekkel festette meg a székek helyzetét: indítványára ki kell jelentenie, hogy a kormány mindössze elköveti, hogy megfelelő segélyakcióval segítsen a helyzetben, bajon, nyomoron, azonban formális és teljes hadikárpótlásra nem gondolhatunk, mert az országot nem terhelhetjük meg olyan terhekkel, melyeknek nagyságát megközelítőleg sem ismerjük. A kormány széleskörű segélyezési akcióval foglalkozik. A szükséges kárfelvételt már legközelebb megkezdi. Kéri a Házat, hogy térjen napirendre Ugron indítványa felett.

Az osztrák kormány lemondott. A király elfogadta és Spitzmüller minisztert bizta meg az új kabinetalakítással.

ZENE.

Százerek zenéje.

Szinte amerikaiasan merész és nagyarányú zenei folyóirat indul meg ezzel a címmel december havában. A fővárosi orfeumok és kabarék legdivatosabb műsordarabjai, a legújabb magyar népdalok, csupa eddig meg nem jelent zeneújdomság fogja g önyörködtetni a divatos zene barátait abban a havonta kétszer megjelenő folyóiratban, mely „Százerek zenéje“ címmel hallatlanul olcsó áron kerül a közönség elé. Egy-egy szám ára 60 fillér lesz és a folyóirat vevői ezért a csekélységért legalább 4—6 olyan kottát kapnak, melyeknek darabja eddig 2 koronába került. Így 10—12 korona értékű kotta hatvan fillérért szerezhető meg. A kották ugyanakkor jelennek meg a Százerek zenéje oldalain, amikor az illető dalok a fővárosban, Bécsben, vagy Berlinben műsorra kerülnek. A folyóirat rendes kottaalakban, finom papíron, rendkívül izléses kiállításban jelenik meg. Előfizetési ára negyedévre 3 kor. 50 fillér. A folyóirat címe: Százerek zenéje kiadóhivatala, Budapest, VI., Nagymező-utca 37. szám.

MINDENFÉLE

— Milyen lesz az idő? Az időjárásban, tekintve az előrehaladott téli évszakot, a jelleg enyhe, amellet borult ugyan, de a csapadék mennyisége egyáltalában nem túlnyomó. Az időjárásban nagyobb, kellemetlen változás a 13-iki változási nap befolyása folytán ekkor s ennek közvetlen hatáskörében várható. A koronázás napja 30-ika, bár a bolygók részéről közel fekszik a 28-iki igen csapadékos jellegű változási naphoz, elektromos áramaimmal azonban arra fogok törekedni, hogy a nap legalább Budapesten csapadék nélküli napfényes legyen. December havi változási napok még 9 hűvös, száraz; 13 téli jellegű hatással, szeles, részben csapadékos, mely hó is lehet: 17 változó; 22-ike határozottan enyhült s így a tél kezdete, ha a napon is kedvező kitérések jönnek elő, épen nem lesz téli jellegű 24—25—26. szeles, csapadékos hatásuak, mely utóbbi hó is lehet, míg a 31-iki változó.

— Német önértet. Mindennapos hirtória, csak a vége érdekes eset a német önértetnek. Kassán két szabadságra menő német katona a vendéglőben egy revolvert nézegett. Egy közshadseregbeli német katona kíváncsian hozzájuk lépett, a fegyver véletlenül elsült s megsebezte a vadászt. A városi rendőrkapitány a sebesültet a katonai kórházba szállíttatta, a német katonát pedig a főőrségtől kiküldött őrjáratnak adta át. A másik szobában ült egy német tiszt, aki tiltakozott az ellen, hogy a porosz katonát, aki nem gonosztevő, szuronyos katonák kísérik, mire azután egy rendőr vitte őt a főőrségre.

— Havazás. Marosvásárhelyről írják: Nagy havazás volt tegnap vármegyénkben Maroshévíz környékén, amelyet félméteres hó borít. Régen környékén már nincs hó.

— Felmentés. Szalvator főherceg, az önkéntes egészségápolás főfelügyelője dr. Szentiványi Józsefet saját kérelmére a magyar vörös-kereszt egyletnél elfoglalt megbízotti tiszte alól e minőségében kifejtett szolgálatainak elismerése mellett felmentette.

— Párisban bezárják a mosódákat. Genfből jelentik: A szénhiány egyre nagyobb zavarokat okoz. Most a fehérneműtisztítók vannak abban a helyzetben, hogy a szénhiány miatt nem tudják az üzemet fenntartani. Azonkívül a keményítő is nagyon szűken van, úgy hogy már régebben súlyos zavarokkal küzdenek a mosóintézetek. A fehérneműtisztítók legnagyobb része ezért elhatározta, hogy bezárják műhelyeiket. Legutóbb gyűlést tartottak, amelyen a kormány és a városi tanács képviselői is megjelentek. A közmunkaügyi miniszter képviselője ugyan kijelentette, hogy a kormány mindent el fog követni, hogy segítsen ezen az állapoton, de erre nem sok kilátás van. Amennyiben e hó 20-ig intézkedés nem történik a szénrel való ellátásra vonatkozólag, az összes mosóintézeteket bezárják.

— A főszoigabíró vadászszerecsétlensége. Nyiregyházáról táviratozzák: Sulyos szerecsétlenség érte Mezössy László kemecei főszoigabírót. A vadászatról hazatérve, fegyverét csövélvel lefelé akasztotta vállára és egy cserjés helyen a galytól megrántódott a ravasz, mire a fegyver elsült. A történet tartalma a főszoigabírót sarkon találta. Beszállították Nyiregyházára, ahol azonnal műtétet végeztek rajta. Bár sérülése nem veszélyes, mégis hónapokban fog telni, amíg ismét lábra állhat.

— A román petroleumkutak birtokában. A Bukaresttel egyszerre elesett Ploestinek a katonai jelentőségét mindenki leolvashatja a térképről: ez a város a legfontosabb vasúti csomópontja Romániának. De az igazi jelentőségét a mai körülmények között az adja meg, hogy Ploesti elfoglalásával a Praha folyó vidékének nyersolajkutjai a központi hatalmak hatáskörébe jutottak. Kutak

Románia 1.7 millió tonnát tevő évi nyersolajtermelésének 90 százalékát szolgáltatják, ebből a termelésből 1913-ban Németországban csak 126 ezer, Magyarországra és Ausztriába pedig csak 77 ezer tonna nyersolaj jutott el. Most Románia legdusabb forrásai kerülnek a központi hatalmak kezére, mérhetetlen gazdasági haszonhoz juttatva a győzteseket s köztük minket is, magyarokat, akiket, reméljük, nem rekesztenek ki a petróleumkincsekből. Érdekes különben, hogy a román kormány megsejtve a jövőndőt, a petróleumkutakat pár héttel ezelőtt el akarta zálogosítani. Ajánlatot tett a Rockefeller-féle Standard Oil Company-nak, amely tudvalevően 150 millió lei értéket investált a román petróleumvállalatba, hogy a román kincstári petróleumforrásokra 250 millió lei előleget folyósítsa. A Standard azonban ezt a kétes üzletet nem volt hajlandó megkötni.

— **A cipőhiány orvoslása.** Értesülésünk szerint a kereskedelemügyi miniszteriumban az utóbbi napok folyamán tárgyalások folytak a cipőhiány orvoslását illetően. Mint-hogy a belföldi nyers- és különösen talpbőröket csaknem teljes mértékben a hadsereg számára dolgozó gyáraknak foglalják le, a polgári cipőszükségletet a kormány külföldről, elsősorban Németországból való behozatallal akarja fedezni. E tárgyban a német kormánnyal már tárgyalások is indultak meg. A végleges megállapodás megkötése előtt azonban a kereskedelmi miniszteriumnak tájékozódni kell, hogy mekkora cipőkészletek vannak az országban. A napokban már erre vonatkozó kérdőívek is küldettek szét, amelyek felszólítják a gyárakat, kereskedőket és iparosokat, hogy készleteiket, külön feltüntetve a férfi, női és gyermek lábbeliket, a kereskedelmi és iparkamaránál sürgősen jelentésük be. Reméljük, hogy ennek a rendelkezésnek üdvös hatása az immáron türehtelen magasságra emelkedett cipőáraknak némi mérséklődésében fog jelentkezni.

— **Rablóvilág Szibériában.** Stockholm-ból jelentik: Az egyik szibériai újság elmondja, hogy szökött fegyencek bandája, amely az utóbbi időben erősen garázdálkodik Szibériában, legutóbb megrohanta az Ustkara nevű faluban dolgozó kínai kulikat, huszonegyet megölt közülük és elrabolta valamennyijük pénzét és egyéb holmiját.

— **Mesterséges orrok.** Semmi sem változtatja el jobban az ember arcát, mint az orr megsebesülése. Minthogy a háboruban ez nagyon gyakori eset, örvedetes, hogy a mű-orrak készítésében nagy fejlődés észlelhető. Egy német orvosi újságban dr. Zinser orvostanár leírja az ilyen mű-orrak készítésének módját. Először is megmintázzák a hiányzó részt agyagból vagy viaszból, azután öntőmintát készítenek hozzá. A műtag öntéséhez különös összetételű zselatin-anyag szolgál, amelyet az arc színe szerint megfestenek. A masszát vízben feloldják, azután az öntőformába teszik és ekkor már körülbelül készen is van. Természetesen a mesterséges rész színe, tökéletesen nem egyezhetik az arc színével és ezért ezt a részt, valamint a hozzáilleszkedő bőr-réteget gyengén megfestett puderral hintik be. Éreket vagy szeplőket is lehet az orrokra festeni. A betegek gyorsan megtanulják, hogyan kell az orrot maguknak önteni és felerősíteni. A műorr nem akadályozza a viselőjét abban, hogy hideg vízzel mosakodjék. Nagy előnye az is, hogy ez a zselatin-anyag nem kemény, hanem ruganyos és az arc mimikai mozgásaihoz híven alkalmazkodik. Az ilyen orr jóformán alig kerül pénzbe, olyan olcsó a hozzávaló anyag.

A szoros gallér. A nyakon, a gége két oldalán erek és idegek haladnak végig, melyeknek igen fontos szerepük van. Az erek az agyhoz viszik a vért, az idegek az agytól haladnak a szívhez, melynek működését szabályozzák. Az ütőereket a szűk gallér nem nyomhatja össze, nem áll tehát az,

hogy a szűk gallér akadályozza a vér áramlását az agyhoz, mint azt sokan hiszik. Nem nyomhatja össze, mert az erek mélyen fekszenek és falaik meglehetősen vastagok. De igenis összenyomhatja a szűk gallér azokat az ereket, melyek az agyból visszaviszik a vért a szívhez. Ezek az úgynevezett vivőerek közvetlenül a bőr alatt fekszenek és falalk igen vékonyak. A szűk gallér tehát megakadályozhatja a vér visszafolyását az agyból a szívhez. Ennek következménye fejfájás, szédülés, káprázás és nyomás érzése a szemben. Nyomást gyakorolhat a szűk gallér a nyakon végighaladó idegekre is, ami a szív működését zavarja. Szívbjaj ugyan nem fejlődik ennek nyomában, de elég gyötrő az a szívdobogás is, mely a nyakidegek összenyomása következtében előáll.

LEGUJABB

Az „Ellenzék“ távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

„Oláhország elveszett“

Budapest, dec. 14.

Bernből jelentik: A párisi Tempsnek távirják:

Megállapítható, hogy az entente-hatalmak 28 hónapi hadjáratuk alatt sehol sem voltak oly szerencsétlenek, mint épen Keleten. Ennek fő oka az ellenség felsőbbsege a nehéz ágyúütegekben, de hozzájárultak a kudarcokhoz a folytonos habozások az operációk végrehajtásában. Oláhország tehát elveszett.

Védik a királyi palotát

Budapest, dec. 14.

Kopenhágából jelentik: A National Tidendenek jelentik Londonból: Csak kevés hír érkezik ide Görögországból. A királyi palotát görög katonai osztagok szállták meg, akik számos gépfegyvert állítottak föl.

A buzeui hegyek

Budapest, dec. 14.

Bernből jelentik: A Journal haditudósítója jelent Jassyból: Román szövetségeseink Bukaresttől kelet felé vonulnak vissza. A Jalomca-folyó ugyan akadályt gördíthet az ellenség elé, de ez nem elégséges. Az itteni katonai és politikai körök véleménye szerint az üdözött román seregek Bukaresttől északkeleti irányban 120 kilométernyire fejthetnek csak ki ellenállást a Buzeunál. Ennek a folyónak az eredeténél olyan

magas hegyek vannak, amelyek szinte áthatolhatatlanok. Ezek védnek a román hadsereg jobbszárnyát, bal-szárnyukat pedig a Duna védné Galac és Braila között.

Nincs réz Angliában sem

Budapest, dec. 14.

Zürichből jelentik: A municiósi miniszter megtiltotta a réznek gyári célokra való felhasználását és megszüntette a királyság területén kívül a rézzel való kereskedést.

Félnék a néptől

Budapest, dec. 14.

A központi hatalmak fényes győzelmei óriási levertséget és pánikot okoztak Jassyban is. Mikor Bukarest elesett, sűrű katonai kordonnal zárták el a közigazgatási házat, amely most a királyi család szegényes székhelyéül szolgál. Egy sereg tüntető Bratianut kereste, de Románia megrontójának sikerült elmenekülnie. A cenzura nem engedte, hogy a lapok csak egy sort is közöljenek Bukarest bukásáról, ezt a tilalmat az Adeverul, amely ideiglenesen Jassyban jelenik meg, úgy játszotta ki, hogy gyászkeretben jelent meg, a Bukarest eleséséről szóló távirat helyét pedig üresen hagyta.

Összeütközött két hajó

Budapest, dec. 14.

Milanoból jelentik: A „Secolo“ jelentése szerint a spanyol vizeken buvár hajónak vélt, cél ellen manővrozva, a „Jehadefoga“ nevű nagy portugál gőzös és a „Campei“ nevű 2000 tonnás olasz gőzös — mindkettő angol szénrakománnyal utban Olaszország felé — összeütközött. Az előbbi elsülyedt, miközben a 43 főnyi legénységből 13 elpusztult, az olasz gőzöst erősen megrongált állapotban vontatókötelen Cadixba vitték.

Görögország az entente ellen

Budapest, dec. 14.

Genfből jelentik: A francia sajtónak jelentik Athénből: Konstantin király Dusmanis tábornok és Metaxas ezredes kíséretében megjelent az Athénbe bevonult több ezer főnyi tartalékok között. A nép és a hadsereg lelkesen üdvözölte. Mindenfelől felhangzott ez a kiáltás:

— Le az árulókkal és védőkkel!

Alig hogy ez a hír megérkezett Párisba, György görög herceg, a ki-

rály öccse megjelent Görögország párisi követénél, Romanosnál, akit rábirt arra, hogy táviratilag adja be lemondását. Az entente elhatározta, hogy megszakítja a diplomáciai összeköttetést Görögországgal.

A Messagero egy szaloniki táviratot közöl, amely szerint Larissában és Korintban fellázadt a görög hadsereg az entente ellen. A négyes szövetség alattvalói mindkét városból elmenekültek.

Kikhez intézte a monarchia békejegyzékét?

Budapest, dec. 14.

Bécsből jelentik: A négyes szövetség hatalmai által a béketárgyalások megindítása végett tett lépésre vonatkozó mai hivatalos közlésben tudatták, hogy Ausztria-Magyarország Németország, Törökország és Bulgária kormányai az ellenséges államok alattvalóinak védelmével fölruházott államok képviselőihez azonos jegyzéket intéztek. E pontra vonatkozóan a »Politische Korrespondanz« megállapítja, hogy Ausztria-Magyarország az Egyesült Államokhoz, mint az Oroszországban, Franciaországban, Angliában, Belgiumban, Japánban, valamint a Szerbiában levő alattvalóink védelmével megbízott hatalomhoz és Spanyolországhoz, mint az Olaszországban és Portugáliában levő alattvalóink érdekeit képviselő hatalomhoz és Hollandiához, mint romániai alattvalóink érdekeit képviselő hatalomhoz intézett jegyzéket.

Színház.

Téli Színház.

Péntek:	Makrancos hölgy. (Uj betanulással s új szereposztással. Bérlet 68 sz. D.)
Szombat:	D. u.: Kisasszony férje. (Ujdonság 13-adszor. Berky Lili vendégjátékával. Félhelyárral.)
Szombat:	Este: Zsuzsi. (4-edszer. Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérlet 69 sz. A.)
Vasárnap:	D. u.: Mánás Miska. (37-edszer. Esti rendes helyárral, elővételi díj nélkül. Berky Lili vendégjátékával.)
Vasárnap:	Este: Mánás Miska. (38-adszor. Rendes helyárral, Berky Lili vendégjátékával. Bérlet-szünet XXI. sz. A.)
Hétfő:	Éva. (Berky Lili vendégjátékával. Rendes helyárral. Bérlet 70 sz. B.)

A papa kedvence. Berky Lili tegnap folytatta vendégjátékát a közönség élénk érdeklődése mellett. A művésznő »A papa kedvence«-ben játszta régi szerepét az ő megszokott kedvességével, amely mindig

őszinte gyönyörűséget szerez a közönségnek. Bájos és rokonszenves egyénisége ezúttal is sok szeretettel találkozott a gyakran hangzott fel a taps a megtelt nézőtéren. Ujváry, Lackó Aranka arattak még sok tetszést, de a többi szereplő is elemében volt s így egy jó előadásban volt része a közönségnek.

Kisasszony férje és Zsuzsi. Szombaton két előadás lesz a színházban. Délután is, este is magyar szerző műve kerül színre. Délután 3 órakor a »Kisasszony férje«-t adják a Berky Lili vendégjátékával. A népszerű darabnak ez lesz a 13-ik előadása. Este fél 8 órakor Barta Lajos »Zsuzsi«-ja kerül színre negyedszer a címszerepben Berky Lilivel.

Künn a bárány, benn a farkas. Szorgalmasan folynak a színpadi próbák Földes Imre új darabjából, a »Künn a bárány, benn a farkas«-ból, amelynek tizenegy női s csupán egy férfi szereplője van. A nagysikerű új darabnak a jövő hét derekán lesz az első előadása.

Vasárnap kétszer: Mánás Miska. Nem volt arra még példa a mi színházunknál, hogy ugyanegy napon kétszer kerüljön színre ugyanaz a darab. A »Mánás Miska« vonzóereje még most is, amikor gyors lépésekkel halad a második jubileuma felé, olyan példátlan, hogy most, amikor hosszú szünet után ismét megkezdheti a zenekar működését, jónak látta az igazgatóság vasárnap délutánra is, estére is kiűzni. Azonban a vasárnap délutáni előadást is kivételesen rendes helyárral tartják meg. A szereposztás ugyanaz délután is, este is. Berky Lili és Ujváry Lajos játsszák a vezető szerepeket. Az esti előadást bérletszünetben tartják meg s így az összes páholyok is a nem bérli közönség rendelkezésére állanak.

Éva. Hétfőn este fejezi be Berky Lili vendégszereplését és pedig legbrilliansabb szerepében, a Lehár »Éva«-jának címszerepében.

Szerelmi a. b. c. — Asta Nielsennel. A legújabb Asta Nielsen-film, »A szerelmi a. b. c.« kerül színre pénteken az Urániában.

Vér és arany. Az amerikai filmszenzációk egyik legtekélyesebb csodája, a »Vér és arany« szombaton a Szinkör-mozgóban, vasárnap pedig az Egyetem-mozgóban lesz látható.

Bírák előtt és Botcsinálta doktor. Páratlanul érdekes és nagyszabású műsora lesz pénteken a Szinkör-mozgónak. Két igazi és hatalmas világszenzáció kerül bemutatásra. Az egyik a »Bírák előtt« című megrázó drámai ujdonság, Schildkrauttal a főszerepben, a másik a »Botcsinálta doktor« című vígjáték.

János vitéz a filmen. Vasárnap és hétfőn a Szinkör-mozgóban új magyar filmet fog láthatni közönségünk: »A János vitéz«-t.

Közgazdaság.

Németország burgonyatermése. Berlinből jelentik: Németország ez évi burgonyatermését 21 millió tonnára becsülik a múlt évi 50 millió tonnával szemben. A napi adagokat fejenként háromnegyed fontban állapították meg és a kenyérgabona keverése január elsején megszűnik. A tömeges élelmezés kötelező behozataláról a hadi élelmezési hivatalban nem tudnak, katonai körökben azonban azt állítják, hogy ennek az eszméjével komoly alakban foglalkoznak.

A mûmész és a jegeccukor. A kormányrendelet adott ki, mely szerint a mûmész és a jegeccukor előállítására minden fajta cukrot engedély nélkül beszerezni és felhasználni tilos.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Magyary Mihály

Szinkör-mozgó.

Előadások hétköznapokon:	Előadások ünne- és vásárnap
1. előadás 5 órakor	1. előadás 2 1/2 óra
Második . fél 7	Második „ 4 „
Harmadik 8 „	Harmadik „ 6 1/2 „
Negyedik fél 10 „	Negyedik „ 7 „
	Ötödik „ 8 1/2 „
	Hatodik „ 10 „

Műsor:

Szerdán és csütörtökön

A királytigris

Helyárak:

Páholyülés	1 korona.
Földszinti-tülés	70 fillér.
Alsó erkély	50 fillér.
Felső erkély	40 fillér.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Vasár- és ünnepnapokon:
2 1/2, 4, 5 1/2, 7, 7 1/2, 10 órakor.

Műsor:

Csütörtökön

Szerelmi A. B. C.

Rendes helyárak:

(Jegyadóval együtt)

Páholy ülés	1-20 korona
Zártszék	80 fillér
I. hely	60 fillér
II. hely	40 fillér
Ruhatár	6 fillér
Műsor	6 fillér

Uránia Színház

Műsor:

Csütörtökön

A végzet tükre

Rendes helyárak (jegyadóval együtt)

Páholy 120 K Zártszék 80 fillér. I. hely 60 fillér. II. hely 40 fillér.